

Vaar dan wel, grijze stad met uw rijzigen Dom!
Met uw gordels van groene waranden!
Het zoetste herdenken blijft aan u gehecht,
Omdat hier de snoeren zijn samengelegd
Van zoovele onverbreekbare banden.

Bernard ter Haar woonde hier van 13 Juni 1854 tot 8 Mei 1865 op de Kromme Nieuwe Gracht no. 18, daarna tot 16 October 1874 Kromme Nieuwe Gracht no. 58, in het huis later bewoond door burgemeester Fockema Andreae. Nog woonde hij van 16 October tot 30 December 1874 Oude Gracht Tz. no. 188. Vandaar verhuisde hij naar Velp, waar hij zijn laatste levensjaren doorbracht.

VIII. Nicolaas Beets.

Toen Nicolaas Beets (1814—1903) in 1854 van Heemstede naar Utrecht werd beroepen, had de predikant den talentvollen schrijver van de Camera Obscura reeds overleefd. Wel verscheen in hetzelfde jaar de vierde, voor het eerst volledige, uitgave van dit kostelijke boek, maar de nieuwe opstellen waren van niet latere dagteekening dan 1841. Toen Beets het spel van zijn zonnige jeugd wilde vervolgen, bleek zijn scheppingskracht uitgeput. Ook de dichter van de aardige, jolige Liedekens (1834—1838) als De conducteur zat op den bok. Maartje zou met Kees uit hooien, Guurtje zou te kermis gaan, liet zich niet meer hooren. Voortaan bewoog Beets zich voornamelijk op religieus gebied, gaf hij preeken en christelijke poëzie in het licht.

Beets kwam hierheen als huisvader van een talrijk gezin, dat enkele weken verspreid moest wonen, eer een geschikte woning was gevonden. Op 4 Augustus kon deze worden betrokken in de Boothstraat, het was een oud kapittelhuis van de heeren van Sint Jan, in de 17e eeuw bewoond door den raadsheer Cornelis Booth. Het huis staat in zijn oorspronkelijke ligging met den voorgevel aan het Janskerkhof, waarvan de tuin door een sloot was gescheiden, afgebeeld op een gekleurde teekening van J. de Beyer, waarnaar H. Spilman een kopergravure maakte, aanwezig op het gemeente-archief.

In dit huis heeft Nicolaas Beets bijna een halve eeuw gewoond, van hier uit bezocht hij zijn uitgebreide volkswijk aan de Vecht, het Lauwerecht, hier verzorgde hij met liefdevolle toewijding de uitgaven van zijn Camera, waarvan hij een en twintig drukken zag verschijnen, schreef hij zijn taal- en letterkundige opstellen, heldere critieken, redevoeringen voor vergaderingen en congressen en bij veel middelmatige poëzie nog menig gevoelig vers. Ook was hij de feestpoëet bij uitnemendheid, die zich bij alle nationale feestdagen deed hooren. Zoo dichtte hij in 1886 de „Feestcantate bij de viering van het tweehonderdvijftig-jarig bestaan der Utrecht-

sche hoogeschool", waarbij Richard Hol de muziek componeerde.

In 1874 werd Beets als opvolger van Bernard ter Haar benoemd tot hoogleeraar in de theologische faculteit. Hij was hier evenmin op zijn plaats als zijn voorganger, maar de curatoren hadden ditmaal de eischen der wetenschap geringer geacht dan de aanwinst van een groot man.

Beets' zeventigste verjaardag is op 13 September 1884 te Utrecht onder algemeene deelneming en met luister in Tivoli gevierd. Prof. Matthijs de Vries uit Leiden hield de feestrede en bood den jubilaris zijn marmeren borstbeeld aan, vervaardigd door Stracké. De afdeeling Utrecht van de Maatschappij van Toonkunst gaf te zijner eere een muziekfeest, waarvoor Beets' oude vriend Hasebroek de verzen, Richard Hol de muzikale begeleiding had geschreven.

Dan begint een nieuwe periode in Beets' leven, waarin hij zich meer terugtrekt in zijn studeerkamer, het rustige, aan den tuin gelegen, kleine vertrek dat nooit nieuw mocht worden behangen: de harde werker kon het geen dag missen.

In den aanvang van deze eeuw kon men Beets nog geregeld aan den arm van zijn dochter Aleide op zijn middagwandeling door de plantsoenen ontmoeten, in de winkels die prentbriefkaarten verkochten, hing zijn portret voor het raam.

Op 17 Maart 1903 is hij bij heerlijk lenteweer van zijn woning uitgedragen; kransen van de Koningin-Moeder en van de Koningin sierden de lijkst.

In het huis werd een gedenksteen geplaatst. Het doet thans dienst als wijkgebouw van de Nederlandsch Hervormde Gemeente.

IX. Hendrik Marsman.

Een diepe kloof scheidt Nicolaas Beets van Hendrik Marsman (1899—1940), dichter van een anderen tijdgeest, van een hevig levensgevoel, en schepper van een nieuwe poëzie, waarbij het gevoel zich onmiddellijk uitstort in het woord, dat wordt geladen met zijn levensdrift.

Geboren te Zeist bezocht hij van daaruit de Rijks H.B.S. te Utrecht. In die jaren placht hij bij avondschemer wel over de Utrechtsche grachten te dwalen, en als hem dichtregels invielen, snelde hij naar de Openbare Leeszaal om ze neer te schrijven, voordat ze uit zijn bewustzijn verdwenen. Na het afleggen van het staatsexamen studeerde hij in de rechten, korten tijd te Utrecht, maar langer te Leiden, waar hij in het belang van zijn zwakke gezondheid de zeelucht zocht. Na de voltooiing van zijn studie had hij te Utrecht te zamen met M. C. den Besten een advocatenkantoor en was tevens hulpgriffier, doch eerst na zijn in December 1929 gesloten huwelijk vestigde hij zich in deze stad. Hij woonde toen Oudwijkerlaan 4. Hier ontving hij in de ruime, lichte